

Генерал-мајор
проф. др Миодраг Јевтић,
ректор Универзитета
одбране

НОВА МИСИЈА ВОЈНОГ ШКОЛСТВА

Моје гесло је да увек може
више и боље. И у овој
ситуацији мислим да може
више и боље, на темељу
моћног војног образовног
система који постоји и
академског и
научноистраживачког
потенцијала који имамо.

Зато са изазовом
прихватам нову дужност
ректора Универзитета
одбране, са амбицијом
да постанемо регионални
високообразовни војни
центар, респектабилна
институција која ће
привлачити младе да
долазе у Војску Србије и
буду снажан ослонац наше
земље у годинама које
долазе.

Влада Републике Србије је
на седници одржаној 24.
февруара донела Одлуку о
оснивању Универзитета од-
бране у Београду. До осни-
вања много тога је требало урадити и
то је континуирани процес који траје
већ пар година. Трбало је припреми-
ти све што је неопходно да би Влада

Србије донела такву одлуку и да Ми-
нистарство просвете да дозволи за
рад. Универзитет одбране постаје ин-
тегрални део система високог образо-
вања наше земље, а већ је, одлуком
конференције Универзитета Србије
постео и стални члан те конференци-
је, са свим правима и обавезама које
то чланство подразумева.

РЕСПЕКТАБИЛНА ИНСТИТУЦИЈА

Универзитет одбране је високошколска установа са својством правног лица, која ће имати органе пословођења, руковођења, као и стручне органе и која ће непосредно бити потчињена министру одбране, за све своје задатке и обавезе. Чињеница да смо се ухватили у коштац са врло важном ствари као што је очување кадра, улагање у кадар и интегрисање у образовни систем наше земље, показује да су Министарство одбране и Војска Србије истрајни на путу испуњавања све три задате мисије.

То значи да смо спремни да будемо активни чланови мировних мисија и да за то оспособљавамо кадрове, али да смо спремни да постанемо регионални високообразовни војни центар, за шта постоје завидни потенцијали. Министарство одбране добија, дакле, једну респектабилну институцију која ће успети да у будућности допринесе јачању кредибилитета, да стимулише младе да долазе у Војску Србије и на тај начин буду снажан ослонац наше земље у годинама које долазе.

Са првим ректором Универзитета одбране, генерал-мајором проф. др Миодрагом Јевтићем, разговарамо о претпоставкама за успешан рад и могућим доприносима нове научне установе, како у систему одбране тако и у високообразовном и научноистраживачком процесу у Србији.

■ *Господине генерале, на њојчејку сће једног одговорног њосла, њолагања шемеља за нову научну усшанову. Каква је визија Универзитетска одбране, који је његов циљ и загађак?*

– У оквиру реформских процеса Министарства одбране и Војске Србије, оснивање Универзитета одбране је веома важно, а његов основни задатак је хармонизација система војног школства. Познато је да је војно школство и научноистраживачки рад у систему одбране, који се обавља у више институција, претходних деценија изузетно развијен. Процењено је да је у наредном периоду потребно објединити, у јединствену организационо функционалну целину, делатности високог образовања и научноистраживачког рада у систему одбране, а намера је да се, тако обједињени, укључе у систем високог образовања Републике Србије. То је кључни циљ и задатак да све што имамо у систему одбране користимо рационално, да интегришемо ресурсе и искористимо стручни, научни и академски потенцијал који је огроман и који треба ставити у службу тог система и државе.

■ *Како је шјај њроцес шјекао и који је редослед учињених корака? Шја је замишљено да се уради, а шја је у међувремену и урађено?*

– Базичне контуре онога што је замишљено већ су постављене. Интегрални делови Универзитета одбране биће Војномедицинска академија, Војна академија и Војнотехнички институт, а то су установе које су акредитовале своје студијске програме у оквиру неколико дефинисаних поља – друштвено-хуманистичких, техничко-технолошких и медицинских наука. У

оквиру њих је акредитовано и више студијских програма који ће омогућити да ми у пракси реализујемо сва три нивоа школовања. То обезбеђује да у наредном периоду на Универзитету одбране остваримо оно што до скоро није било препознатљиво, а то је да академски и научноистраживачки рад буде валоризован и у систему одбране, али и у систему високог образовања наше земље.

То практично значи да ћемо моћи да радимо неке од ствари које до сада нису биле могуће, односно да поред академских студија обављамо и интегрисане академске студије, мастер, академске специјалистичке, докторске студије, што је од стратешког значаја за опстанак високог школства у систему одбране. На тај начин решиће се неколико проблема, као што је одлив средстава, а истовремено сачувати своје специфичности, сачувати кадрове и омогућити да тај процес иде не сметаним током. Циљ, је такође, успостављања сарадње са колегама на факултетима у Србији, али и универзитетима у иностранству.

■ *Шја шјежишно њокрива свако од шри научна њоља које сће њоменули?*

– Поље медицинских наука подразумева све оно што смо до сада радили, а као што је познато, у току је школовање друге генерације кадета на Високој школи медицине. Оснивањем Универзитета, она термилошки мења статус и постаје Медицински факултет система одбране, са свим правима и статусним решењима по завршетку студија, као на свим медицинским факултетима у земљи.

У оквиру остала два научна поља – друштвено-хуманистичких и техничко-технолошких наука – акредитовано је шест студијских програма. То су ме-

Кључни циљ и задатак је да све што имамо у систему одбране користимо рационално, да интегришемо ресурсе и искористимо стручни, научни и академски потенцијал који је огроман и који треба ставити у службу тог система и државе.

нацмент у одбрани, војно ваздухопловство, логистика у одбрани, војноелектронско, војномашинско и војнохемијско инжењерство.

Кадети се већ уписују на помену-те студије и на Војној академији по тим програмима увелико раде. Војнотехнички институт је, такође, акредитовао своје научноистраживачке програме.

Обједињавање научних поља и свих програма у форму интегрисаног универзитета, дефинисаног рационалније, ефикасније и дугорочно, свакако ће донети један нови квалитет.

■ *Какво је искуство других земаља које сће имали у виду њри формирању нашег Универзитетска одбране?*

– Користили смо бројна искуства, како наших, тако и страних универзитета, са којима смо остварили контакте током рада на овом пројекту. Информисали смо се у погледу задатака, обавеза и проблема везаних за формирање универзитета. Пре неколико година успоставили смо сарадњу са Универзитетом одбране Републике Чешке, чија искуства су нам била од велике помоћи, а тај универзитет је и ван граница Чешке пример како се може интегрисати војно и цивилно школство и да се том синергијом добије квалитет више.

Предстоји нам да још нека од искустава угледних војних универзитета, а има их пуно широм света, у САД, Русији, Кини, сублимирамо с циљем да наш универзитет буде конципиран и да ради у складу са савременим захтевима академске заједнице, као и стандардима који важе у Европи и свету.

Наш циљ је да створимо корпоративни идентитет тог универзитета који ће постати препознатљив, на који ће се радо долазити и на коме ће младићи и девојке, који се поново у великом броју опредељују за војни позив, школовати и за живот. Тим младим људима се на овај начин нуди вођена каријера, што је данас права реткост, а њихове дипломе ће им омогућити да, касније, раде и у неким другим установама, а не само у војном систему.

Формирање Универзитета одбране допринеће да академска заједница

наше земље, прихвати високообразовни кадар у систему одбране као интегрални део универзитетског, академског процеса државе Србије. Не желимо паралелне системе, већ функционалну интеграцију академског и научноистраживачког процеса у земљи.

■ *Да ли ће, осим кадеџа, и други који желе моћи да сџичу знања на Универзитету одбране?*

– И у овом тренутку, на нашем Медицинском факултету Универзитета одбране школује се двоје страних држављана, а наредне године, према најавама, придружиће им се један колега из афричке земље. Војну академију сада похађа осам странаца, који су стипендисти својих влада.

Циљ нам је да Универзитет одбране постане референтна установа, популарно је рећи бренд, у сфери војног школства и најозбиљније рачунамо да окупимо јак тим стручњака и профилишемо такве студијске програме који ће бити подједнако примамљиви за припаднике оружаних снага других држава, као и за наше младиће и девојке.

■ *Имамо ли за џо џоџребну научно-научну базу?*

– До сада је велики проблем био што ни Војномедицинска ни Војна академија нису могли да организују докторске студије. Део наших кадрова преусмерили смо на цивилне универзитете, са којима имамо изузетну сарадњу, при чему смо као буџетска установа одређена средства трошили неплански.

Истичем да имамо изузетан академски ресурс, професорски потенцијал, наставнике које смо успели да сачувамо и стварамо годинама, способне да пренесу знања. У том смислу, стварамо квалитет више, људе који ће бити носиоци академске и научноистраживачке делатности наредних година, који ће бити узор младима.

ВМА тренутно има 128 наставника, доцената, ванредних и редовних професора, што никада у историји није било. То је снажан академски потенцијал, који Србија, до сада, није користила на прави начин. Студенти медицине нису били у ситуацији да чује шта могу да им кажу, како да их посаветују,

професори, доктори из ВМА, који су током протеклих несрећних двадесет година били у прилици да раде у условима масовних катастрофа, од којих је рат најтежа манифестација, који имају огромно искуство.

На овај начин користимо наше ресурсе, а не бисмо ни могли да акредитујемо Медицински факултет Универзитета одбране да нисмо испунили и те критеријуме, који подразумева стручни тим, професоре, наставнике, асистенте, научне раднике, сараднике...

Исто се односи на Војну академију и на наше институте, упркос великом одливу кадрова. Успели смо, понављам, да сачувамо респектабилан кадар, који може да реализује све наставне и акредитоване програме, иначе не бисмо ни добили акредитацију. Нисмо при том имали никакву привилегију. Напротив, суочили смо се с много проблема, да дођемо из другог плана и да у тој утакмици искажемо своје потенцијале, ресурсе, квалитете.

Други сегмент је просторни. Обезбедили смо да садашњи и будући кадети имају све што је неопходно током студија, тако да су по завршетку студија оспособљени да преузму обавезе које их очекују у систему одбране и Војсци Србије.

Интегрални делови Универзитета одбране биће Војномедицинска академија, Војна академија и Војнотехнички институт, а то су установе које су акредитовале своје студијске програме у оквиру неколико дефинисаних поља – друштвено-хуманистичких, техничко-технолошких и медицинских наука.

Трећи сегмент је технолошки. Обезбедили смо, добром сарадњом у нашем националном простору, али и са другим универзитетима у иностранству, један повезан круг у коме се испомажемо да обезбедимо све неопходно за реализацију наставног процеса. Сарађивали смо и док није заживео Универзитет одбране и сарадњу ћемо наставити.

■ *Шта очекујете у будућем раду Универзитета?*

– Очекујем доста посла, одговорну дужност и значајну подршку система одбране и Војске Србије. Дуго сам официр, са довољно искуства да препознам ствари које се могу унапредити. Оне ће постати предности система уколико интегришемо све што имамо у процес који може да буде квалитетно бољи, који неће нерационално трошити и кадрове и средства, већ ће објединити ресурсе из наших института и учинити их моћном целином, где ће се правити планови и осмишљавати средњорочне и дугорочне активности, где ћемо у научноистраживачке процесе укључити и наше цивилно-научне институте, као што ћемо ми партиципирати у њима.

Очекујем и да обезбедимо средства за те програме, што ћемо статусом Универзитета пре моћи него до сада. Најављујем и резултате, уверен сам да ћемо их постићи, јер имамо лидере у многим областима и истакнуте стручњаке који могу да буду од велике користи када је у питању систем одбране и наука у Србији, али и шире.

■ *После шест година на месту џрвог човека Војномедицинске академије, шта из обиља добрих резултата издвајате као најзначајније?*

– Дошао сам на место начелника у времену када ова институција није била довољно препозната у амбијенту у коме живимо. Били смо тада савезна установа државне заједнице Србије и Црне Горе која није имала место у здравственом систему Србије. Поносан сам што сам у овом периоду оформио тим добрих сарадника, ништа нисам урадио сам, нити иједан начелник то може, већ само добрим тимским радом.

Успели смо да се изборимо да ВМА буде потребна држави Србији. Много је лако нешто уништити, али је тешко створити овакву институцију, од угледа и рејтинга, не само у региону него и у свету. Било је много тешко. Дефинисали смо циљ, имали визију, ослонили се на сопствене кадрове, направили планове за јачање свих сегмената, посебно оних који су били јако ослабили, и радили напорно и упорно. Данас, према процени стручњака из

војног естаблишмента европских земаља, ВМА је трећа у рангу војномедицинских установа у свету, по ресурсима, потенцијалима и резултатима. И то ме испуњава. То је сатисфакција за мој и рад мојих сарадника.

Друга чињеница коју бих издвојио је што смо успели да ревитализујемо ослабљене карике, да опет буду стабилна места, да чине ВМА институцијом којој више нико ништа не може. Она је потребна овој нацији за сва времена.

Поносан сам што сам, као неко ко је себе посветио овој кући, у служби народа и војске, протеклих година у свет послао више од 60 младих и доктора средње генерације, на усавршавање у најеминентније светске и европске центре, од Хјустона до Токија. Они су се вратили и сад су носиоци струке. То је највећа инвестиција, богатство институције.

Следећи сегмент који издвајам је што смо успели, после неколико деценија, да неутралишемо анимозитет, сујете између цивилног и војног здравства, да паралелне системе удружимо, да заједнички функционишу и буду у служби народа и војске. Од 1. јануара 2008. функционално смо интегрисали 40 одсто капацитета у здравствени систем Републике Србије, а од 3. марта 2010. сваке среде смо ургентни центар за све грађане Београда и целе Србије.

Тим начином обезбедили смо додатна средства и ушли у технолошку обнову ВМА, где смо имали снажну подршку Министарства одбране и министра одбране. Данас располажемо најсавременијим медицинским уређајима за брзу дијагностику, лечење и смањивање листи чекања. На ВМА су инсталирани и већ раде најновији скенери 64 и 128 слајса, магнетна резонанца три

Предстоји нам да још нека од искустава угледних војних универзитета, а има их пуно широм света, у САД, Русији, Кини, сублимирамо са циљем да наш универзитет буде конципиран и да ради у складу са савременим захтевима академске заједнице, као и стандардима који важе у Европи и свету.

тесле, хипербарични центар, дигитални мамографи, ултразвучни прегледи...

Даље, добра сарадња са медијима, стратешко партнерство како смо га назвали, омогућило је да ВМА дође на сцену, да буде присутна у најширој јавности у Србији, да сви знају шта и како радимо.

Посебно желим да истакнем сарадњу са медицинским факултетима у земљи, до скоро незамисливој. Али смо 17. новембра прошле године на ВМА имали један, назвао бих га историјски састанак, декана свих медицинских факултета, где смо направили стратегију будуће сарадње и заиста сам врло поносан на то.

Усвојили смо велики број нових метода дијагностика и лечења, при чему не каснимо за светом ни месец дана у њиховој примени. То су најсавременије методе које се примењују у свету, као што је трансплантациони програм јетре, бубрега, коштане сржи и матичних ћелија, а ту је и минимално инвазивна, васкуларна хирургија и ендоскопске процедуре.

За све ове резултате смо 27. децембра прошле године добили највеће признање Клиничког центра Србије – *Сунчани сајт*. Нема већег признања не-

Генерал-мајор проф. др Миодраг Јевтић завршио је Медицински факултет 1981. године, а специјализацију из опште хирургије у ВМА 1992. године. Докторски рад под називом „Вредности нових метода процене тежине ратних повреда за јединствену ратно хируршку доктрину“ одбранио је 1997. године. Децембра 2008. године изабран је за редовног професора ВМА на предмету Хирургија.

Два пута је ванредно унапређиван, а чин генерал-мајора Санитетске службе Војске Србије носи од 2005. године. Члан је више стручних удружења хирурга у земљи и иностранству.

Аутор је више од 150 стручних и научних радова које је публиковао у земљи и иностранству и аутор је и коаутор дванаест објављених књига у ВМА и на медицинским факултетима у Београду и Бањалуци.

го кад вам условно речено конкуренција каже да сте најбољи у земљи. Лично сам изузетно задовољан што два највећа стуба српског здравства – ВМА и Клинички центар Србије – иду заједно.

У ВМА смо завршили нову формацију и она остаје добра основа за даљи развој ове институције.

■ *Господине генерале, после ВМА идеје на нову одговорну дужност – ректора Универзитета одбране, са новом мисијом у научнообразовном и истраживачком систему Србије?*

– Свој професионални ангажман посветио сам Војномедицинској академији. Али мислим да могу да дам још један допринос и зато као изазов прихватим нову дужност. Примопредају дужности начелника ВМА обавићемо у најдубљем интересу ове институције. И са нове дужности ректора Универзитета одбране бићу ослонац њеног даљег развоја. Јер Универзитет треба да омогући даљи развој науке, научних метода, да то раде људи који се едукују широм света, да буду лидери у својој професији, а то је задатак Универзитета. ■

Раденко МУТАВЦИЋ
Биљана МИЉИЋ
Снимимо Јово МАМУЛА